

ẤN TƯỢNG KHÁC BIỆT Ở LIÊN HOAN THƠ MỸ

Ghi chép của **KIEU BICH HIEU**

Chỉ cần kiên nhẫn, biết tĩnh lặng chờ đợi, và tập trung làm việc chăm chỉ, hướng tới mục tiêu mỗi ngày, thì điều kỳ diệu sẽ đến vào lúc bất ngờ nhất. Đó là điều tôi nghiệm ra được trên con đường đến với thơ ca, và hành trình văn học suốt hơn 30 năm cuộc đời mình. Việc là tác giả Việt Nam đầu tiên được mời đến tham dự Liên hoan thơ Mỹ lần 10, năm 2023 tại New York (The 10th Americas Poetry Festival of New York 2023), đối với tôi, là một kỳ duyên như vậy.

DẪN THÂN, TRẢ GIẢ CHO MỘT NGHỀ ĐẤT BÒ NHẤT

Thơ nào, thì đã có hình dung cụ thể về nước Mỹ, như một miền đất hứa, một giấc mơ cho những người có tài năng, có ý tưởng mới, đủ điên rồ đến đâu đi chăng nữa, nhưng mang lại lợi ích cho bản thân và cộng đồng, góp phần cải tiến xã hội, thì đều được chấp nhận, tôn vinh, bất kể anh có xuất thân ra sao, đến từ xứ sở nào... Tôi tự cho mình là một kẻ khác biệt, trong lòng này ra những ý tưởng lạ lùng, mà nếu có kẻ ra cho tôi trẻ con, thì chúng tôi là chuyện có thật, và nếu chia sẻ với người lớn, thì họ cười thì là kẻ điên, chỉ mình thì tin tưởng rằng, những điều mình sờ thấy được đó, sẽ trở thành hiện thực,

sẽ giúp ích cho loài người. Và thế là tôi hiện bản thân tại đó.

Nhưng rồi đời sống thường nhật náo nhào, tình yêu, hôn nhân, rồi ràng buộc vào công việc bận rộn để kiếm tiền chi trả cho gia đình, cho bản thân, khiến tôi chỉ có thể cầm bút viết văn đã là một cố gắng lớn lao, tôi từng bỏ qua một cơ hội tốt nước Mỹ học tập vào năm 2012. Lý do cũng thật tầm phào, đó là vì bản xảy một ngôi nhà ở đó. Tuy nhiên, đến nay thì tôi cũng chẳng tự trách mình vì sự thiếu trăn trong chính ước mơ của mình, đã đẩy nó xuống hàng thứ yếu so với việc tạo nên những điều kiện thoải mái cho cuộc sống hàng ngày của mình. Tôi hiểu đó sẵn sàng đối việc viết văn lại, để viết thuê một

cuốn sách có thể mang lại thu nhập cao hơn. Tôi cũng bỏ việc viết thơ để tập trung làm truyền thông, để kiếm được ít nhất ngàn đô la/tháng. Có như vậy thì mới đủ cho nhu cầu của gia đình. Tôi biết mình rời vào cái bấy tâm thường ấy mà không tính ra nổi để có quyết định khác. Tôi xây một ngôi nhà kiên cố, sống an bài với chồng con, hàng ngày viết báo, viết văn, đời sống tuy có thể yên ổn bình lặng trôi qua, và giấc mơ Mỹ cũng cứ thế trôi qua.

Nhưng đời sống luôn đem lại bất ngờ, cũng những điều bị ẩn. Đứng vào lúc tôi bình thần trở đi trong nếp quen đời sống khuôn mẫu bình thường, thì số phận đánh thức tôi. Một bài kịch xây đến bất ngờ với gia đình và tôi hoàn toàn tê liệt, cảm giác mình bị mất đi sự nương tựa chắc chắn nhất. Tôi mất năng lượng sống, mắt căm niếm vì viết lách, mắt căm đam mê vào mục tiêu văn chương, và tôi đã trông chờ vào một may mắn khác trong học, về một sự nương tựa khác.

Và rồi điều kỳ diệu ấy cũng đã đến khi một người thầy xuất hiện, đủ sức mạnh, đủ thuyết phục để khiến tôi hiểu rằng, tôi sinh ra cho thơ ca, cho văn chương, tôi kịch chèo sống này của tôi, chính là động lực để tôi bước tới một miền ánh sáng mới, đó là thơ. Tôi đã viết thơ, gửi ra thế giới, với mong muốn được bày tỏ tình yêu thương của mình, chia sẻ phát hiện của mình trong hành trình tự chữa lành, đã tìm ra lối đi thơ ca, hân hoan chia sẻ và xung đột trong môi trường. Tình yêu, ánh sáng, hành trình thơ, nghệ thuật sống thông thái là chủ đề chính để thơ tôi cất tiếng. Tôi gửi cho mình đi các tạp chí văn chương, các nền tảng văn học, các sự kiện thơ khắp các nước mà tôi chỉ bạn thơ ở đó. Và rồi những đồng thơ của tôi, tuy giản dị, nhưng chan chứa yêu thương và thú vị về cách xa xứ chinh mình, xoa dịu thế giới, mở rộng tay rộng với bản hữu toàn cầu, đã tìm được sự đồng cảm và lan tỏa. Nhờ đó, tôi liên tiếp nhận được lời mời tham gia các sự kiện Liên hoan thơ, các diễn đàn văn chương ở châu Á, Âu. Đến lúc này, đã được thức tỉnh và ý thức rõ ràng về sự mệnh văn chương của mình, tôi không để danh, không tri hoãn nữa, tôi dành ưu tiên hàng đầu cho việc tham gia các sự kiện văn chương của thế giới, kết nối bạn văn trong xúc cảm đẹp, mãnh liệt. Tôi chấp nhận trả giá cao cho những chuyến du hành văn chương dài, chấp nhận có thể bị mất việc khi trở về. Đứng như tác giả Ocean Vuong đã nói, rằng nghệ viết là nghệ để đo nhất! Biết bao cái tên danh tiếng trong làng văn chương thế giới, đã suốt đời chấp nhận sống trong đói nghèo, với trái tim kiệt hân, và kiệt minh cho tác phẩm!

Bây giờ, thì tôi tự do tới nơi, tôi chấp nhận mất việc, không thu nhập tức khắc, hàng ngày có thể chỉ cần ăn cơm với rau và muối vừng, để đón lấy thơ và những chuyến du thơ kỳ diệu.

DU THƠ Ở NEW YORK

Đầu tháng 8.2023, tôi nhận được một thư mời bất ngờ từ Ban tổ chức Liên hoan thơ Mỹ lần 10, diễn ra

Tác giả đọc thơ tại Liên hoan

tại New York. Đây là một sự kiện thơ đa ngôn ngữ, diễn ra đầu tháng 10 hàng năm. Sự kiện này nay diễn ra từ 11-13.10.2023. Liên hoan thơ Mỹ do Khoa Khoa học và nghệ thuật liên ngành của Đại học thành phố New York phối hợp với Hiệp hội nơi sinh nhà thơ Walt Whitman và Viện Cervantes New York tổ chức. Ban điều hành sự kiện gồm có các giáo sư, nhà thơ Mỹ: Carlos Aguasaco, Irene Santos, và Carlos Velásquez Torres.

Trong ba vị diễn hành Liên hoan thơ Mỹ, tôi mới chỉ biết nhà thơ Carlos Velásquez Torres vào tháng 5.2023, khi cả hai chúng tôi cùng được mời tới dự Liên hoan thơ châu Âu lần thứ 13 tại Como (Ý). Trong thời gian dự sự kiện thơ tại Ý, tôi và anh Carlos Velásquez Torres thường xuyên trò chuyện, kể từ khi chúng tôi cùng được đón tại sân bay, cho tới những buổi đọc thơ đầy đặc, hay trong chuyến đi dạo khám phá phố cổ Como. Nhà thơ Carlos Velásquez Torres là một người sôi nổi, ý tình, tinh chu đáo và nồng nhiệt, đúng kiểu tinh cách người châu Mỹ Latin. Anh vốn sinh ra ở Colombia, nhưng nhập cư Mỹ hơn hai thập niên qua, hiện giảng dạy tại trường Đại học thành phố New York và biên tập viên nhà xuất bản Artepoeitica Press tại New York. Sau sự kiện tại Como, chúng tôi về nước và tiếp tục giữ liên lạc. Sau đó, anh tổ chức xuất bản tập thơ "Hai vầng trăng" của tôi (bản Anh ngữ) với sự đồng đầu của nhà xuất bản Artepoeitica Press. Nhưng tôi vẫn chưa hề biết về việc anh là một trong ba người quan trọng trong Ban tổ chức Liên hoan thơ Mỹ, cho đến ngày tôi bắt gặp nhận được thư mời tham gia sự kiện quan trọng này. Quả là một giấc mơ, là một điều kỳ diệu nhất mà tôi may mắn có được khi đã xác định dần dần, dành cuộc toàn bộ thời gian còn lại của cuộc đời mình cho văn chương và những chuyến du thơ bị ẩn.

Đón tôi tại sân bay JFK (New York) là ba người: Giáo sư Carlos Aguasaco, Trưởng Khoa Khoa học và nghệ thuật liên ngành của Đại học thành phố New York kiêm Trưởng Ban tổ chức Liên hoan thơ Mỹ, nhà thơ Carlos Velásquez Torres và nhà

thơ người Guatemala: Miguel Angel Oxilaj Cusmeuz. Suốt trên đường từ sân bay về khách sạn Chelsea Savoy Hotel dành cho các nhà thơ nước ngoài lưu trú, nhà thơ Carlos Velásquez Torres lái xe, còn giáo sư Carlos Aguasaco thì tranh thủ phỏng vấn tôi về Việt Nam, Hà Nội, và giới thiệu những nhà nhà danh tiếng, điểm quan trọng của New York trên đường đi. Anh cũng tham khảo giá một lon Coca Cola tại Hà Nội (04 cent), và ngạc nhiên khi so sánh với giá 5 USD tại New York. Anh cũng cho biết, giá thuê một căn hộ nhỏ đang studio tại New York lên tới 5000 USD/tháng. Quả thực vô cùng đắt đỏ.

Liên hoan thơ Mỹ lần 10 có 31 tác giả tham gia, trong đó có 20 tác giả Mỹ, 11 tác giả từ nước ngoài (An Đê, Tây Ban Nha, Romania, Ireland, Colombia, Mexico, Argentina, Nepal, Peru, Vietnam, Guatemala). Giáo sư Carlos Aguasaco cho biết, trong 10 lần tổ chức Liên hoan thơ Mỹ, Ban tổ chức đã đón được hơn 300 tác giả đến tham dự và thể hiện tác phẩm, trong đó ngoài các nhà thơ Mỹ thì cũng đã đón các tác giả từ hơn 60 quốc gia khác. Năm 2023 lần đầu tiên Ban tổ chức mời một tác giả đến từ Việt Nam. Tại châu Á, những năm trước đã từng có tác giả Nhật Hàn, Trung Quốc tới tham dự sự kiện này.

Buổi sáng 11.10.2023 tôi đến New York thì buổi tối diễn ra Lễ Khai

mac Liên hoan thơ, có 16 nhà thơ đọc thơ trong Lễ khai mac, trong đó có tôi. Tôi đã chuẩn bị trước hai bài thơ để đọc song ngữ Việt - Anh trong Lễ khai mac, đó là bài "The anger" (Cơn giận) và "How to hold this longing" (Làm sao ôm nỗi khát khao này?). Do tình trạng tắc đường kinh khủng ở New York, nên Ban tổ chức lựa chọn phương tiện công cộng (tàu điện ngầm) để các nhà thơ di chuyển từ khách sạn tới nơi đọc thơ là Hội trường trong Khu đảo tạo nghệ của Đại học New York. Nhóm tác giả chúng tôi gồm 5 người được Giáo sư Rei Berroa hướng dẫn đi tàu ngầm. Ông vui vẻ kể rằng từ khi ông nghỉ hưu tại ĐH George Mason, ông lại trở nên bản rộn hơn với các hoạt động tình nguyện. Ông là khách mời tới dự Liên hoan thơ Mỹ lần 10, nhưng đồng thời nhận lời hỗ trợ các nhà thơ nước ngoài trong việc đi lại và tìm hiểu New York. Tôi vui mừng khi được biết ông không chỉ là một giáo sư danh tiếng môn ngôn ngữ Tây Ban Nha và văn học Mỹ Latin, mà còn là nhà sáng lập sự kiện Marathon thơ Thế giới, một sự kiện thường niên đã diễn ra liên tục hơn 30 năm qua.

Trong tất cả 5 buổi đọc thơ và 1 buổi thảo luận bản thân, thì tôi tham gia 3 buổi đọc thơ. Mỗi nhà thơ được phép sử dụng không quá 6 phút/lần để đọc thơ song ngữ, tiếng mẹ đẻ và tiếng Anh. Điều khiến tôi ấn tượng,

Bìa sách thơ "Hai vầng trăng" (Two moons) gồm 68 bài thơ tiếng Anh của Kieu Bich Hieu do Nhà xuất bản Artepoeitica Press (Mỹ) ấn hành đầu tháng 10/2023

là cách tổ chức đơn giản mà hiệu quả của Ban tổ chức. Phần lễ không quá dài, chỉ qua 5 phút. Trưởng Ban tổ chức đã khai quát toàn bộ kết quả và mục tiêu của sự kiện trong 10 năm. Sau đó là tập trung vào việc để từng tác giả thể hiện bản thân và tác phẩm. Phòng chính của sự kiện cũng được chiếu lên màn hình, chỉ có hai standee của sự kiện là được in ra, một chiếc để ở lối vào địa điểm đọc thơ, một chiếc để chech bên phía sân khấu, không cần hoa trang trí sân khấu, cũng như bức phông biển. Thời gian được tính toán siết sáo, để mỗi nội dung được diễn ra gọn gàng, chuẩn chỉnh. Chỉ có các bữa tiệc liên hoan tiệc mừng đã bỏ qua. Bữa sáng chúng tôi ăn nhanh tại khách sạn với bánh mì và cà phê. Bữa trưa có bánh, xà lách, cánh gà chiên, được Ban tổ chức đặt mua sẵn đem đến điểm đọc thơ. Tôi nhìn Giáo sư Carlos Aguasaco hai tay xích bồn hộp đựng đồ ăn trưa cho toàn bộ nhân sự sự kiện, trong thoạt đi lên taxi điện ngầm, trong khi miệng vẫn quan sát trò chuyện, mặt liên tục không các tác giả, kiểm soát để mọi người liên tưởng được tàu điện ngầm, ông không chỉ khiến tôi ngạc nhiên biết bao, mà còn cho tôi một bài học mới về cách làm việc, tổ chức sự kiện văn học sao cho hiệu quả nhất, tôn ti nhân sự nhất. Trong 5 ngày diễn ra sự kiện, chỉ với 3 thành viên chính của Ban tổ chức và 2 công tác viên, mà lo toàn chu tất cho hơn 30 tác giả kể cả việc đưa đón sân bay, ga tàu, cho ăn, đi tham quan, đi chợ, mua sắm, cũng việc chụp ảnh, ghi hình, phát trực tiếp chương trình trên các kênh Facebook, Youtube, Instagram...

Không không cách, không câu nề vị trí danh hiệu, tất cả năng lượng tập trung vào việc đi thi ca cất cánh, để tác giả với ngôn ngữ khác nhau, từ các nước khác nhau, được thể hiện mình, được hòa đồng trong không khí thoải mái, gần gũi và được hưởng sự chăm sóc an cần từ những người bạn đồng nghiệp... Ban tổ chức sự kiện Liên hoan thơ Mỹ khiến tôi trân trọng vì sự khác biệt như thế!!!

K.B.H

Breakfast in the hotel on October 12, 13 & 14. The hotel selected for this year is the:

Chelsea Savoy Hotel
204 W 2nd St, New York, NY 10011
Phone: (212) 929-9353

A NYC Memento valid for 6 rides to travel between the hotel and the festival location.

Unfortunately, due to our low resources, we cannot cover your travel expenses from your place of residence to New York City.

To guarantee your inclusion in our program, please confirm in writing that you accept the invitation under the conditions stated above by August 15th. Please send your acceptance note to casanaco@artepoeitica.com

Please attach to your acceptance, send an:
- Short biography in English (120 words or less)
- 3 to 5 poems (Bilingual versions to English are preferred)
- Author's photo with the corresponding credit to the photographer.
With our best regards,

Carlos Aguasaco
Director

Irene Santos
Organizer

Carlos Velásquez Torres
Organizer

POETRYNY.COM
@tapfny / facebook.com/tapfny

Thư mời của Liên hoan thơ Mỹ lần 10 gửi tác giả Kieu Bich Hieu